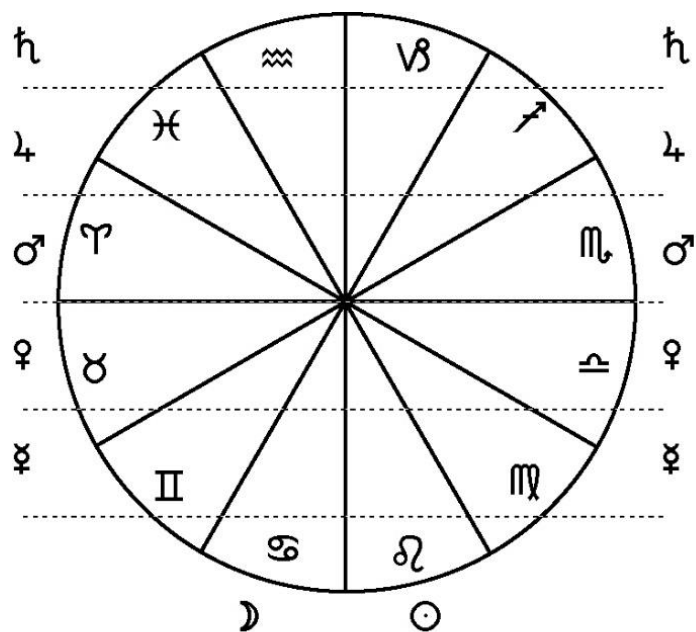

Heersers

Iedere planeet is analoog aan een bepaald teken. Hierdoor hoort elke planeet van nature bij een teken en sommige planeten zelfs bij twee tekens. De planeet die van nature bij een teken hoort wordt de heerser, of dispositor, van dat teken genoemd. De term heerser heeft betrekking op tekens en de term heer heeft betrekking op huizen. Hoewel deze termen door sommige astrologen door elkaar worden gebruikt, is het een goede gewoonte om te spreken over een (teken)heerser en een (huis)heer.

Een planeet staat in eigen teken het sterkst, omdat daar de aard van de planeet zich volledig tot ontwikkeling kan brengen. Dit teken wordt zijn Domicilie genoemd, zijn 'tempel of hemelhuis'. Het achterliggende teken ondersteunt de planeet in zijn of haar natuurlijke uiting.

De trilling of de energie komen sterk overeen met elkaar. Zo zal de planeet Mars, die de behoefte heeft om actie te ondernemen, het initiatief te nemen of om voor jezelf op te komen in het teken Ram hier-

in ondersteund worden. Terwijl als Mars in het teken Weegschaal staat de boodschap van het achterliggende teken tegen de oorspronkelijke natuur en behoefte van de planeet in gaat. Mars heeft de behoefte om zich te onderscheiden van anderen maar ook om bijvoorbeeld voor jezelf op te komen. Het achterliggende teken Weegschaal geeft echter een boodschap als: hou rekening met de ander, doe het in harmonie en wees diplomatiek. Dit is natuurlijk strijdig met elkaar. Hiermee kun je dus zeggen dat de planeet Mars in Weegschaal niet sterk staat en in het eigen teken Ram juist wel. Door de plaatsing in het teken kun je dus de kracht van een planeet bepalen. In eigen teken of in een teken dat goed aansluit bij de planeetkracht zal de planeet sterker of krachtiger tot uiting komen.

Er zijn ook tekens waar ze van nature niet in thuis horen maar waar ze neutraal staan. Dit wordt ook wel 'vervreemd' of in 'vervreemding' genoemd. Ze staan hier dan niet goed maar ook niet slecht. In sommige tekens komt de aard van de planeet helemaal niet goed tot uitdrukking. Dit is het teken dat tegenover het teken staat waar de planeet thuis hoort. Als een planeet in het teken staat wat tegenover het teken ligt waar de planeet heerser van is dan zeggen we dat de planeet in 'vernietiging' staat. Indien de Zon die bij het teken Leeuw hoort in Waterman staat dan staat de Zon in vernietiging. In sommige boeken noemt men 'in vernietiging staan' ook wel 'in verbanning staan' of 'exiel' .

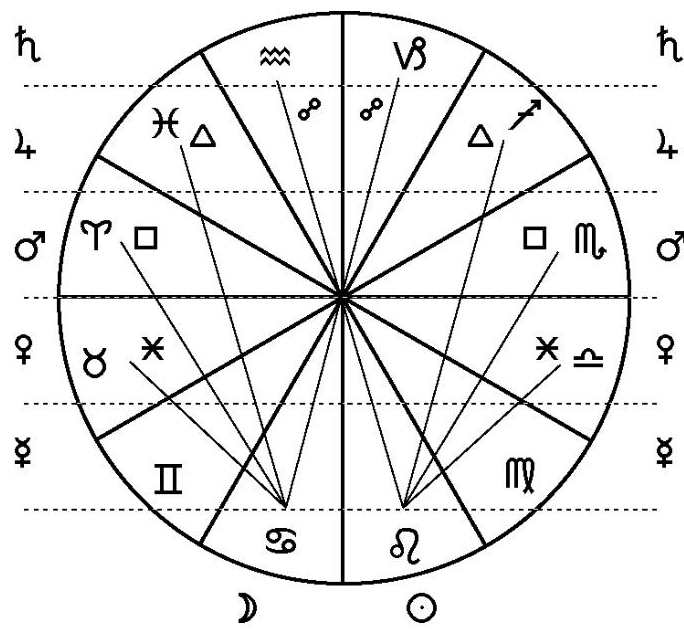
Tabel 1: Heerserschappen

Planeet	Eigen teken	Vernietiging	Verhoging	Val
☉	♌	♍	♈	♎
☽	♋	♏	♉	♊
♃	♈	♏	♈	♏
♄	♉	♋	♏	♌
♅	♊	♍	♏	♋
♆	♋	♌	♏	♎
♇	♌	♍	♏	♏
♈	♍	♎	♏	♏
♉	♎	♏	♏	♏
♊	♏	♏	♏	♏
♋	♏	♏	♏	♏
♌	♏	♏	♏	♏
♍	♏	♏	♏	♏
♎	♏	♏	♏	♏
♏	♏	♏	♏	♏

Om de sterkte van een planeet te kunnen bepalen, wordt gekeken naar het teken waar deze in staat. Naast het eigen teken en het teken van vernietiging staan sommige planeten in bepaalde tekens sterker en in andere juist weer zwakker. Dit zijn tekens waar de betreffende planeet gesteund wordt om zijn ware aard tot uitdrukking te kunnen

brengen respectievelijk juist heel slecht zijn kracht kan ontplooiën. Als een planeet in een teken staat waar die goed tot ontplooiing kan komen dan zeggen we dat deze planeet in 'verhoging' staat. Dit wordt ook wel 'exaltatie' genoemd. Staat een planeet slecht in een teken dan staat de planeet in 'val'. Tabel 1 geeft aan in welke tekens de planeten thuis horen, waar ze in vernietiging, verhoging en in val staan. Dit geldt echter ook voor de huizen die analoog zijn met de tekens waar de planeet in eigen huis, vernietiging, verhoging of in val staat.

De Grieken baseerden de tekenheerschappij op de omlooptijden van de planeten, waarbij de Zon en de Maan de basis vormden. Vanaf de Zon is Mercurius de eerste planeet, vervolgens Venus, Mars, Jupiter en als laatste Saturnus. De Zon en de Maan noemde men de twee machtigste planeten en de tempel (het teken) voor deze planeten waren respectievelijk het mannelijke teken Leeuw en het vrouwelijke teken Kreeft. Hierdoor ontstond in de cirkel een vrouwelijke en een mannelijke helft. Vervolgens werden de planeten aan beide zijden gerangschikt. Mercurius staat het dichtste bij de Zon en zijn maximale afstand tot de Zon is 28 graden en werd daarom naast de tekens Leeuw en Kreeft geplaatst. Venus kan maximaal 48 graden van de Zon af staan en werd bij de tekens Stier en Weegschaal geplaatst. Bovendien was Venus ook een kleinere benefic, dan Jupiter en de tekens Stier en Weegschaal staan sextiel op Leeuw en Kreeft. Vervolgens werd Mars bij Ram en Schorpioen geplaatst: vierkant op Leeuw en Kreeft. Jupiter was een grote benefic en stond driehoek op Leeuw en Kreeft en kwam zo bij de tekens Boogschutter en Vissen te staan. De koude planeet Saturnus die het verst van de Zon staat kwam tegenover de Leeuw en Kreeft te staan.

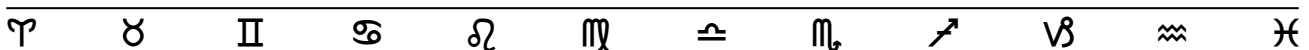
- ♈
- ♉
- ♊
- ♋
- ♌
- ♍
- ♎
- ♏
- ♐
- ♑
- ♒
- ♓

Planeten die in een teken staan die sterk overeenkomt met de natuur van deze planeet, noemt men in 'verhoging' of 'exaltatie'. Hoe de planeten aan hun verhoging komen is niet helemaal duidelijk. Max Heindel geeft in zijn boekje *Vereenvoudigde Wetenschappelijke Astrologie* (Uitgeverszaak Gnosis, 1928) de volgende verklaring:

'De vurige Zon, de levensgever, staat in het droge vuurteken Ram in verhoging. Aangezien de heer van het leven, de Zon, altijd in oppositie staat met Saturnus, die immers heerst over het teken Waterman, wat tegenover Leeuw staat, wordt ook hier Saturnus tegenover de Zon geplaatst en vindt zijn exaltatie in het teken Weegschaal.

Mars hoort bij Schorpioen en heerst onder andere over de dood, daarom exalteert hij in het teken Steenbok, waar Saturnus, als heer des doods, over heerst. De Maan staat altijd naast de Zon en staat dus in het eveneens vrouwelijke en vruchtbare teken Stier in verhoging. Voor Venus heeft Max Heindel wel een bijzondere verklaring waarom deze in het teken Vissen in verhoging staat, daarom maar een citaat: *'Venus bindt ons met de banden der liefde om het ras voort te zetten, daarom is de liefde in wezen egoïst, vandaar voortbrengster van zorgen. Wie veel lief heeft gehad, heeft veel geleden, vandaar dat de betraande Venus geëxalteerd is in het waterige Xlle huis, teken Pisces, het teken van verdriet. Door de reinigende kracht van tranen wordt daar de aardsche zinnelijke liefde omgezet in altruïsme onder de zegenden stralen van Jupiter, den heerscher.'* Mellie Uijldert verwoordt het wat prettiger: *'Verder is er ook altijd een teken, waarin hij zó gunstig staat, dat hij daarin boven zichzelf uitstijgt, wij zeggen dan dat hij in dat teken in verhoging staat, bijvoorbeeld Venus in Vissen, waarin de liefde zich tot alle lijdenden uitbreidt en onpersoonlijk geworden is.'* De planeet Mercurius is wisselend van natuur en is qua energie ook neutraler en neemt gemakkelijker de kleuring en het karakter van het teken over waar hij in staat. Daardoor heeft hij geen teken waar hij in verhoging of in val staat.'

Om de kracht van de planeten te kunnen bepalen heeft Gorter een indeling gemaakt, waarbij hij uitgaat dat de planeten in een teken een zekere waarde hebben. Hij noemde dit de 'cosmische toestand'. Hij gaf planeten in eigen teken de waarde +5 en planeten in vernietigende hij de waarde -5 toe. Vervolgens krijgen planeten in verhoging +4 en in val -4. In tekens waar ze in eigen element (drievuldigheid) staan krijgen ze de waarde +3. Vervolgens als er enige overeenstemming is de waarde +2 en +1. In tabel 2 op de volgende bladzijde staan de waarden die Gorter gebruikte voor de krachtbepaling van planeten.

Tabel 2: Krachtentabel volgens Gorter

Teken	☉	☾	♃	♀	♂	♄	♅	♆	♇	♁
♃	+4	0	0	-5	+5	+1	-4	0	0	+5
♄	0	+4	+3	+5	-5	0	+2	-4	0	-4
♅	0	0	+5	+2	0	-5	+3	+1	0	0
♆	0	+5	0	0	-4	+4	-5	0	+4	0
♇	+5	0	0	0	+2	+1	-5	-5	0	+2
♁	0	0	+5	-4	0	-5	+2	0	-5	0
♂	-4	0	+1	+5	-5	0	+4	+1	0	-5
♄	0	-4	0	-5	+5	+3	0	+4	+3	+4
♃	+3	0	-5	0	+2	+5	0	0	0	+2
♅	0	-5	+3	+1	+4	-4	+5	0	-4	0
♆	-5	0	+1	+2	0	0	+5	+5	0	0
♇	0	+2	-4	+4	+1	+5	0	0	+5	0

Verklaring van de cijfers:

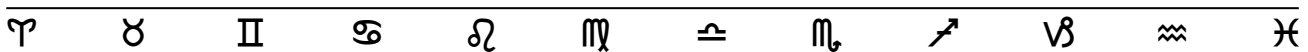
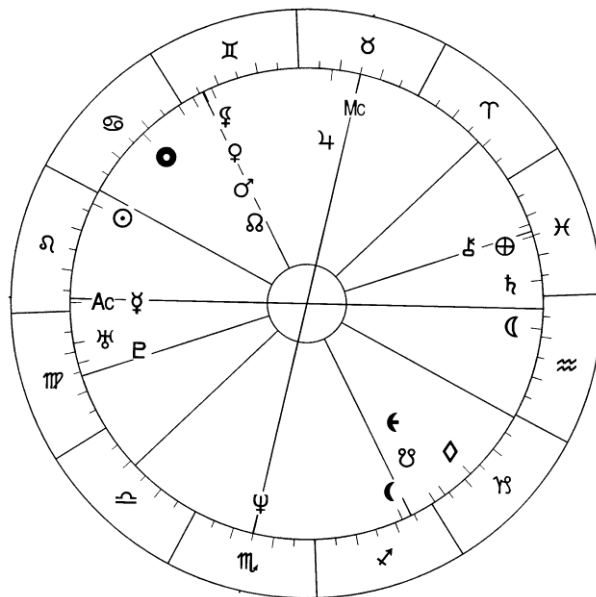
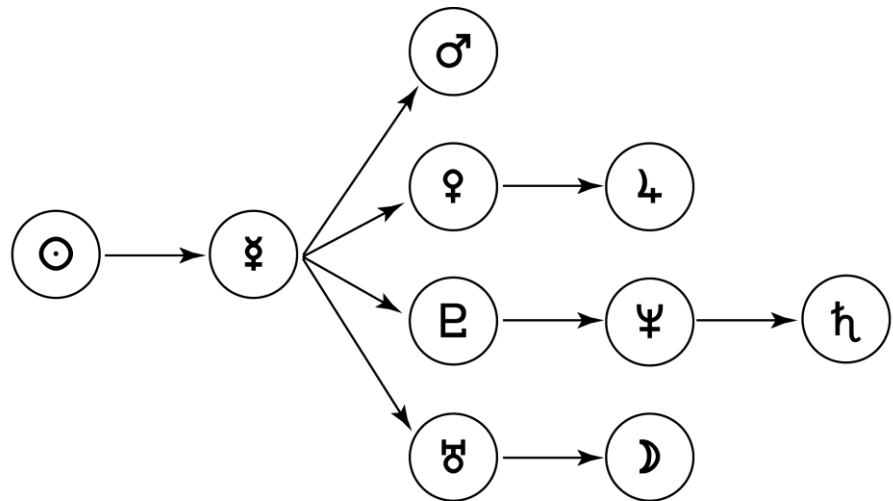
- +5 = in eigen teken
- +4 = in verhoging
- +3 = als dagheer der drievuldigheid
- +2 = als nachtheer der drievuldigheid
- +1 = als participant der drievuldigheid
- 0 = peregrin (vreemd)
- 4 = in val
- 5 = in vernietiging

Uit: *Planetenloop en mensenlot* van Corn. Gorter

Planeten zijn heerser over hun eigen teken (Domicilie) en als er een andere planeet in dat teken staat, dan heerst de heerser over de betreffende planeet. Hiermee kun je dus zeggen dat de heerser uiteindelijk bepaald hoe de planeet uitwerkt in het teken. De positie en aspectering van de heerser spelen hierbij een belangrijke rol. Staat bijvoorbeeld Mars in Weegschaal en Venus staat in Vissen, dan wordt Mars beheerst door Venus. Aangezien Venus een Vissen-kleuring krijgt, zal dit ook doorwerken naar Mars. Deze Mars in Weegschaal wordt dus verder afgezwakt omdat er een soort beïnvloeding van Vissen erbij komt. Hierdoor ontstaat er dus een energie-uitwisseling, weliswaar anders dan bij de aspecten maar door de heerschappij.

♃ ♄ ♅ ♆ ♇ ♁ ♂ ♄ ♃ ♅ ♆ ♂

Nu kun je van alle planeten in een horoscoop bekijken in welk teken ze staan en door welke planeet ze worden beheerst. Door dit schema te maken verkrijg je de sterkste planeet in de horoscoop. Deze planeet neemt dan een voorname plaats in bij deze persoon en zet dan vaak de toon. In onderstaand voorbeeld is de Zon de planeet die alles aanstuurt, dit betekent dat de kracht en het vermogen van de Zon alle andere planeten vanuit het twaalfde huis en het teken Leeuw gaat beheersen. Vervolgens kun je zeggen dat Mercurius hierbij een belangrijke rol speelt, omdat de energie van de Zon via Mercurius wordt verdeeld naar de andere planeten.

Hier worden alle planeten beheerst in één patroon. Het kan echter zo zijn dat er verschillende patronen gaan ontstaan die los staan van elkaar. Dit zijn dan de planeetcombinaties die geen uitwisseling hebben met het andere patroon en daarmee in het leven van de betreffende persoon tot afzonderlijke processen behoort.

Dag- en nachtheersers

Ieder dierenriemteken heeft een planeet die van nature in dat teken thuis hoort. De betreffende planeet noemen we de heerser of dispositor van een teken. Als voorbeeld: Mars is de planeet die bij het teken Ram hoort dus Mars is de heerser of dispositor van Ram. Voor de ontdekking van de transsaturnale planeten had iedere planeet behalve de twee lichten (Zon en Maan) twee tekens waar ze over heersten. Door de ontdekking van de planeten Uranus, Neptunus en Pluto werd dit veranderd. Deze planeten moesten immers een plekje krijgen binnen het astrologische systeem. Hierdoor is Uranus de heerser van Waterman geworden terwijl dat voordien de planeet Saturnus was. Neptunus werd toegewezen aan het teken Vissen en Pluto aan het teken Schorpioen. Er zijn dus tekens die oude en nieuwe heersers hebben. De nieuwe heerser wordt dagheerser of dagdispositor genoemd en de oude heerser wordt nachtheerser of nachtdispositor genoemd. In tabel 3 staan de dag- en nachtheersers aangegeven.

Tabel 3: Dag- en nachtheersers

Teken	Dagheerser	Nachtheerser
♈	♂	♁
♉	♀	
♊	♃	
♋	♄	
♌	♅	
♍	♆	
♎	♁	♂
♏	♃	♀
♐	♃	♁
♑	♁	♃
♒	♁	♃
♓	♁	♃

Receptie

Planeten die over en weer in elkaars tekens staan, staan in receptie met elkaar. Dit betekent dat de planeten over elkaar heersen vanuit het teken waar de andere planeet van nature bij hoort. Bijvoorbeeld als de Maan in het teken Steenbok staat waar Saturnus over heerst en Saturnus in het teken Kreeft staat waar de Maan over heerst dan staan deze twee planeten in receptie. De betreffende planeten zullen

♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍ ♎ ♏ ♐ ♑ ♒ ♓

door de wederzijdse heerschappij over elkaar heersen en volgens de uurhoekregels mag je de planeten uitwisselen met elkaar waardoor ze als het ware in eigen teken terecht komen. Er is dus een beïnvloeding over en weer die als positief wordt ervaren.

Bronvermelding

Meer informatie is te vinden in:

Huisher en huizenverbanden, Karen Hamaker-Zondag

Astrologie, Aanleg en Karakter, D. Rudhyar

Astrologie I: Kosmische samenhangen, Mellie Uijldert

Planetenloop en mensenlot, Corn. Gorter

Astrologie als ambacht, Martien Hermes

Vereenvoudigde Wetenschappelijke Astrologie, Max Hendel